

OBSAH

Předmluva ke druhému vydání	9
I. SOUČASNÉ KONCEPCE MANŽELSKÉ TERAPIE	11
1. Dynamická manželská terapie	14
1. Vědomá a nevědomá manželská smlouva	14
2. Projekce neuspokojených potřeb z dětství	16
3. Modely z primární rodiny	17
4. Kombinace typů osobnosti	22
5. Dynamika vývoje	25
2. Behaviorální manželská terapie	27
1. Vzájemné kladné chování	28
2. Nácvik dovedností	30
3. Manželská dohoda o změnách chování	31
4. Opravování nesprávných předpokladů	34
3. Humanisticko - psychologická manželská terapie	36
1. Otevřená komunikace	36
2. Odreagování agresivních pocitů	37
3. Empatie, vřelost a opravdovost	38
4. Otevřené manželství	39
4. Systémové pojetí	41
1. Obecné systémové pojetí	41
2. Rodinná systémová pojetí	42
5. Racionálně edukativní manželská terapie	46
6. Hodnotové pojetí manželské terapie	48
1. Osobní zralost a kooperativní strategie	48
2. Víra a uplatnění zásad křesťanské morálky	50
7. Ruské pojetí manželské terapie	52
8. Syntetické pojetí manželské terapie	55
1. Minulost a přítomnost	56
2. Jedinec a systém	56
3. Realita a ideály	57
4. Obecné a zvláštní	58

II. NÁCVIK KOMUNIKACE61

1. Výchozí postup při nácviku komunikace61
2. Verbální chování jako faktor ovlivňovaný a ovlivňující63
3. Sdělování65
4. Příjem sdělení67
5. Odstranění vzájemného obviňování68
6. Pozitivní komunikace a ovládání agresivních pocitů70
7. Akceptování rozdílů75
8. Průběh nácviku komunikace76
9. Nácvik řešení problémů77
10. Technické pomůcky při nácviku80
11. Návod k řešení problémů86
12. Manželská taktika90
13. Konstruktivní hádka94

III. ZÁKLADNÍ TYPY PROBLÉMŮ A JEJICH ŘEŠENÍ99

1. Osobnosti manželů100
 1. Normální rysy osobnosti100
 2. Abnormální rysy osobnosti102
2. Manželský vztah113
 1. Volba partnera113
 2. Očekávání žen a mužů116
 3. Determinanty vztahu odvozené z primární rodiny125
 4. Profily vztahů129
 5. Láska134
3. Vývoj vztahu v čase143
 1. Vývojová stadia143
 2. Druhé manželství146
 3. Vývojové krize152
4. Vnitřní manželská situace156
 1. Rodinné hospodaření156
 2. Trávení volného času158
 3. Výchova dětí160
 4. Sexuální soužití165
5. Vnější vlivy177
 1. Rodiče a příbuzní177
 2. Přátelé, známí, sousedé182
 3. Mimomanželský kontakt a mimomanželský vztah183
 4. Jiné196

IV. ORGANIZACE A TAKTIKA TERAPIE 199

1. Práce s jedním z manželů 200
 1. Důvody volby 200
 2. Používané metody 201
2. Společná sezení s dvojicí 205
 1. Nárys průběhu 205
 2. Stadia společné terapie 208
 2. Kombinace s individuálními sezeními 211
3. Skupinová manželská terapie 213
 1. Formy práce s dvojicemi ve skupině 214
 2. Speciální skupinové techniky 217
4. Chování a postoje terapeuta 220
 1. Direktivní a nedirektivní přístup 220
 2. Ostražitost a důvěra 222
 3. Rozum a emoce 223
 4. Úsilí a rezignace 225
5. Rozvodová terapie 227
 1. Předrozvodové období 228
 2. Rozvodové období 232
 3. Porozvodové období 234
 4. Závěrečné poznámky 236

V. VÝZKUM MANŽELSKÉ TERAPIE 238

1. Metody posuzování efektu manželské terapie 238
 1. Dotazníky manželského přizpůsobení 239
 2. Jiné dotazníky 241
 3. Metody posuzování chování a interakce 243
2. Příklady výzkumu s kontrolní skupinou 246
 1. Behaviorální manželská terapie a kontrolní skupina čekatelů 247
 2. Behaviorální a komunikační manželská terapie 248
 3. Skupinová behaviorální a interakční manželská terapie 249
 4. Mnichovská studie 250
 5. Brněnská studie 251
 6. Další výzkumy 253
 7. Závěr 255

LITERATURA

REJSTŘÍK